

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovuje rámec pre akciu Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov“

KOM(2006) 373 v konečnom znení – 2006/0132 (COD)

(2007/C 161/15)

Rada sa 15. septembra 2006 rozhodla podľa článku 175 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom stanovisko v danej veci.

Odborná sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 19. februára 2007. Spravodajcom bol pán Pezzini.

Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal na svojom 434. plenárnom zasadnutí, ktoré sa konalo 14. a 15. marca 2007 (schôdza z 14. marca) 147 hlasmi za, pričom 3 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závery a odporúčania

1.1 EHSV súhlasí s tým, že je dôležité vo väčšej miere využívať pesticídy trvalo udržateľným spôsobom s cieľom optimalizovať ich pozitívne účinky a znižovať nepriaznivé účinky na poľnohospodárstvo, životné prostredie, spotrebiteľov, užívateľov a celú spoločnosť.

1.2 EHSV v zásade víta návrh Komisie, keďže jeho predmetom je veľmi významná problematika týkajúca sa zdravia verejnosti EÚ, zachovania kvality života a ekosystému, rozvoj vidieka, a okrem toho aj pozitívneho vývoja výrobkov, ich konkurencieschopnosti na vnútornom i medzinárodnom trhu a neustáleho zvyšovania ich kvality.

1.3 EHSV súhlasí s tým, že na národnej úrovni je potrebné vypracovať akčné plány na identifikáciu cieľov zameraných na zníženie rizika a na zavedenie skutočnej politiky harmonizácie na európskej úrovni.

1.3.1 Ustanovenia plánov treba premeniť na zodpovedajúce opatrenia na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, predovšetkým prostredníctvom zohľadnenia troch rozmerov trvalej udržateľnosti, t. j. hospodárskych, spoločenských a environmentálnych dôsledkov.

1.4 EHSV zastáva názor, že pre racionálne, trvalo udržateľné využívanie systémov na ochranu poľnohospodárskych plodín a súčasnú elimináciu potenciálnych negatívnych dôsledkov pre životné prostredie majú veľký význam vzdelávacie a informačné kampane.

1.4.1 Školenia sa musia zamerať na všetky zainteresované strany, vrátane verejných orgánov a inštitúcií a malých súkromných užívateľov. Je jasné, že je potrebné zachovať národné systémy vzdelávania v tejto oblasti, ktoré organizujú riadne schválené orgány.

1.5 EHSV zastáva názor, že kampane na zvýšenie informovanosti by mali byť objektívne a neutrálne a mali by zdôrazniť pozitívne účinky pre poľnohospodárske plodiny ako aj riziká a mali by sa zamerať najmä na malých súkromných užívateľov, predovšetkým miestne verejné orgány a inštitúcie.

1.6 Pri zavádzaní preventívnych opatrení v obzvlášť citlivých kontextoch, ako napr. pri stanovovaní pravidiel pre aplikáciu prípravkov lietadlami, zastáva EHSV názor, že by bolo vhodnejšie zabezpečiť určitý stupeň subsidiarity.

1.7 EHSV zastáva názor, že je dôležité zohľadniť výskum ochrany rastlín a poľnohospodárskych plodín s cieľom minimalizovať riziko, ktoré vždy existuje pri aplikácii chemikálií a ich zmesí.

1.8 EHSV zastáva názor, že je potrebné venovať primeranú pozornosť spolupráci s medzinárodnými inštitúciami, ako napr. FAO, OECD a WHO, ako aj so susednými regiónmi.

1.9 Výbor sa nazdáva, že si globalizácia poľnohospodárskych a potravinárskych trhov vyžaduje, aby sa Spoločenstvo zasadzovalo za šírenie európskych štandardov v oblasti kvality výrobkov a ochrany zdravia na celosvetovej úrovni, predovšetkým prostredníctvom ich začlenenia do potravinového kódexu (*Codex Alimentarius*).

2. Zdôvodnenie

2.1 Termín „pesticídy“ označuje účinné látky a prípravky určené na ovplyvňovanie základných procesov v živých organizmoch, ktoré tak majú potenciál ničiť alebo regulovať škodlivé organizmy ⁽¹⁾. V návrhu Komisie sa však používa aj konkrétnejší termín „prípravky na ochranu rastlín“ ⁽²⁾.

⁽¹⁾ *International Code of Conduct on the Distribution and Use of Pesticides* [Medzinárodný kódex pre distribúciu a používanie pesticídov], FAO, november 2002 a článok 2, uznesenie 1/123 prijaté na 123. zasadnutí rady FAO v roku 2002.

⁽²⁾ Pozri KOM(2006) 388 v konečnom znení, článok 2 ods. 1.

2.2 Pesticídy sa považujú za látky dôležité pri ochrane poľnohospodárskych plodín pred hmyzom, hlodavcami a prirodzenými patogénmi, no zároveň sa môžu akumulovať v životnom prostredí a vytvárať vážne riziko pre zdravie ľudí a zvierat, najmä ak znečistia pitnú vodu. Medzi potenciálne riziká pre ľudí patrí rakovina, genetické poruchy a trvalé poškodenie imunitného systému.

2.3 Riziko pre zdravie ľudí vzniká pri priamom alebo nepriamom vystavení sa pôsobeniu pesticídov, pri neodbornej manipulácii alebo nehodách, najmä počas aplikácie v poľnohospodárstve a po nej, pri ošetrovaní zelených plôch a inej činnosti.

2.4 Riziká spojené s jednotlivými aktívnymi zložkami, ktoré sa nachádzajú v pesticídoch, sa vyhodnocujú počas stanovených schvaľovacích postupov, no neexistuje dostatočné vyhodnotenie účinku pri vystavení sa pôsobeniu zmesi chemikálií, realizované na úrovni členských štátov. Preto je veľmi náročné stanoviť celkový účinok všetkých látok, ktoré sa v súčasnosti používajú⁽³⁾, na zdravie ľudí.

2.5 Nepriame vystavenie pôsobeniu týchto látok v prípade náhodne prítomných osôb, obyvateľov v daných oblastiach (pri aplikácii z lietadiel) a osôb, ktoré možno označiť za konzumentov (zostatkové hodnoty v poľnohospodárskych výrobkoch alebo vo vode) môže byť dokonca ešte závažnejšie pre osobitne zraniteľné skupiny obyvateľstva. Najmä nedávny výskum⁽⁴⁾ preukázal mimoriadnu citlivosť plodov, ktorých neurologický vývoj bol negatívne ovplyvnený, keď ich matky boli vystavené pôsobeniu pesticídov.

2.6 Je potrebné zohľadniť riziká pre životné prostredie vznikajúce nezámerne v rozsiahlym prienikom chemických látok do vody, vzduchu a pôdy, čo má negatívne účinky na rastliny, faunu a flóru vo voľnej prírode, kvalitu jednotlivých médií životného prostredia a biodiverzitu vo všeobecnosti.

2.6.1 Zároveň nemožno prehliadnuť skutočnosť, že moderná spoločnosť využíva široké spektrum hnojív, biocídnych výrobkov, prídavkov do potravín, insekticídov, pesticídov a herbicídov, ktoré umožňujú dosiahnuť vyššiu kvalitu a bezpečnosť potravín.

2.7 Pri zodpovednom využívaní tak tieto výrobky zabezpečujú prísun vysokokvalitných surovín, potravín, ako napr. ovocia a zeleniny, na trh za nízke ceny, ktoré sú prijateľné pre všetkých spotrebiteľov. Využívanie výrobkov na ochranu plodín zaručuje vysoké výnosy, znižuje úroveň prirodzených toxických látok, ktoré produkujú huby a baktérie, znižuje straty pri výnosoch a pomáha zabezpečiť dostatočné a stabilné dodávky potravín na vnútorný trh ako aj na medzinárodné trhy.

⁽³⁾ Treba poznamenať, že na medzinárodnej úrovni sa už uplatňujú metódy, najmä v USA. Pozri <http://www.epa.gov/ord/html/innovations.htm>.

⁽⁴⁾ Developmental neurotoxicity of industrial chemicals, Lancet 2006; 368:2167-78.

2.7.1 Všetky fungicídy, insekticídy a herbicídy sú okrem toho pred udelením povolenia na distribúciu a používanie predmetom prísneho schvaľovacieho procesu.

2.8 EHSV súhlasí s tým, že je dôležité vo väčšej miere využívať pesticídy trvalo udržateľným spôsobom s cieľom optimalizovať ich pozitívne účinky a znižovať nepriaznivé účinky na životné prostredie, spotrebiteľov a užívateľov: to by zlepšilo imidž užívateľov a poľnohospodárskych podnikov využívajúcich zodpovedne prípravky na ochranu rastlín.

2.9 EHSV zastáva názor, že je potrebné viac zdôrazniť potenciálne pozitívne účinky racionálnejšieho, rozvážnejšieho využívania prípravkov na ochranu rastlín pre poľnohospodárov. Poľnohospodári samotní sa už niekoľko rokov zapájajú do vypracovania racionálnejších techník, akými sú integrovaný manažment plodín a integrovaná ochrana proti škodcom, s cieľom konkrétnejšie podporiť integrované poľnohospodárske postupy. Tento trend by sa mal podľa názoru výboru podporovať.

2.10 Skutočnou výzvou budúcnosti nie je len zabezpečenie prísunu vysokokvalitných, bezpečných konvenčných výrobkov a tzv. „biovýrobkov“ určených „uvedomejším“ spotrebiteľom, ale tiež uspokojiť tých, ktorí vyhľadávajú výrobky zaručenej kvality a za rozumnú cenu.

2.11 Na problémy súvisiace so zohľadňovaním environmentálnych aspektov pri používaní pesticídov sa zameriavajú priority 6. environmentálneho akčného programu (2002 – 2012), ktorý predpokladá vypracovanie a implementáciu siedmich tematických stratégií.

2.12 Existuje jasná interakcia medzi odporúčaniami v tematických stratégiách, ktoré boli už prijaté – predovšetkým stratégiách na ochranu spodnej vody, fauny a flóry vo voľnej prírode a na ochranu pôdy, takisto v stratégii o odpadovom hospodárstve a o zvyškoch a obaloch – a návrhom rámcovej smernice.

2.12.1 Tematická stratégia trvalo udržateľného využívania pesticídov stanovuje štyri nové opatrenia na ochranu životného prostredia a zdravia, vrátane návrhu smernice o rámci pre trvalo udržateľné používanie pesticídov, čo je predmetom tohto stanoviska.

2.12.2 Komisia tiež vypracovala vyhodnotenie dôsledkov jednotlivých scenárov, ktoré môžu nasledovať po implementácii opatrení stanovených pre trvalo udržateľné používanie pesticídov a nákladov, ktoré s tým súvisia: „straty (pre odvetvie prípravkov na ochranu rastlín a pre poľnohospodárov, ktorí platia za školenia a za získanie osvedčení a za údržbu aplikačných prístrojov) a prínosy (pre poľnohospodárov, ktorí používajú menej prípravkov a pre firmy, ktoré vykonávajú školenia, vydávajú osvedčení a údržbu) [sú rovnaké“⁽⁵⁾.

⁽⁵⁾ Pozri SEC(2006) 914, bod 5, druhý odsek.

2.13 Celkový účinok, aj pri zohľadnení znížených externých vplyvov, je teda jasne pozitívny: „Extrapolácia z komplexnej štúdie v Nemecku vedie k záveru, že optimalizované využívanie pesticídov by malo vytvoriť celkový úžitok pre EÚ v hodnote viac ako 200 miliónov EUR ročne prostredníctvom zníženia vonkajšieho vplyvu, akými sú napríklad škodlivé účinky na životné prostredie a ľudské zdravie.“⁽⁶⁾

2.14 EHSV už v roku 2003⁽⁷⁾ podporil úsilie Komisie vypracovať tematickú stratégiu o pesticídoch. EHSV tiež zastáva názor, že je potrebné explicitne uviesť tak úlohu pesticídov pri ochrane poľnohospodárskych plodín, ako aj iné techniky, t.j. biopesticídy, výťažky z rastlín, metódy prevencie a organické metódy a odolnosť rastlín voči určitým škodcom, pričom ich riziká a výhody treba vyhodnotiť na solídnom vedeckom základe.

3. Návrh Komisie

3.1 Cieľom návrhu Komisie je chrániť zdravie ľudí a zvierat a životné prostredie pred nebezpečným, neodborným alebo nadmerným používaním pesticídov v poľnohospodárstve a ekosystéme s cieľom znížiť riziká a negatívne dôsledky používania pesticídov „spôsobom, ktorý je v súlade s potrebnou ochranou plodín voči škodcom“.

3.2 Návrh Komisie obsahuje najmä nasledujúce body:

- povinné vypracovanie národných akčných plánov (NAP) na identifikovanie plodín, činností alebo oblastí so zvýšeným ohrozením, ktorým sa treba prioritne venovať, a zapojenie zainteresovaných strán do prípravy, zavádzania a prispôbovania NAP,
- vytvorenie systému školení a zvyšovania informovanosti distribútorov a profesionálnych užívateľov pesticídov a informovanie širokej verejnosti prostredníctvom informačných a osvetových kampaní,
- pravidelné povinné kontroly aplikačných prístrojov, s cieľom obmedziť škodlivý vplyv pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie počas používania,
- zákaz leteckého postreku, s možnosťou udelenia výnimky, aby sa obmedzilo riziko škodlivého vplyvu na ľudské zdravie a životné prostredie,
- zavedenia špecifických opatrení na ochranu vodného prostredia pred znečistením pesticídmi,
- vymedzenie oblastí s podstatne obmedzeným alebo nulovým využitím pesticídov (*Zero Pesticide Use* – ZPU) v súlade s opatreniami prijatými na základe iných právnych predpisov,
- narábanie s pesticídmi, ich obalmi a zvyškami a ich skladovanie (*pesticides life-cycle*),
- vypracovanie špecifických noriem pre integrovanú ochranu proti škodcom (*Integrated Pest Management* – IPM) v rámci

celého Spoločenstva – záväzných od roku 2014 – a stanovenie podmienok implementácie IPM,

- systém harmonizovaných ukazovateľov pre povinné zhromažďovanie a nahlasovanie štatistických informácií o uvádzaní pesticídov na trh a ich využívaní, na vyhodnocovanie pokroku dosiahnutého pri znižovaní celkového rizika.

4. Pripomienky

4.1 EHSV víta návrh Komisie, keďže jeho predmetom je veľmi významná problematika týkajúca sa zdravia verejnosti a spotrebiteľov EÚ a jeho cieľom je zabezpečenie kvality života, poľnohospodárstva a ekosystému.

4.2 Celosvetový obrat z predaja pesticídov sa odhaduje na 25 miliárd EUR, využívanie pesticídov je naďalej veľmi vysoké v rozvojových krajinách, hoci tieto trhy stagnujú alebo upadajú⁽⁸⁾. Okrem toho si globalizácia poľnohospodárskych a potravinárskych trhov vyžaduje, aby všetky zainteresované strany presne dodržiavali príslušné normy týkajúce sa výroby a ochrany zdravia uvedené v dokumente Codex Alimentarius, aby sa Greshamov zákon neuplatňoval aj na tieto trhy⁽⁹⁾.

4.3 Okrem toho sa v rôznych častiach sveta mrhá alebo nadmerne aplikuje obrovské množstvo pesticídov a veľký počet ľudí trpí otravou, pretože poľnohospodári, užívatelia a miestne orgány nepoznajú nové technologické aplikácie alebo o nich neboli informovaní a tiež z dôvodu, že zariadenia používané na aplikáciu pesticídov sú zastarané alebo v zlom technickom stave. Navyše, nebezpečné látky, ktoré sú v EÚ už zakázané, sa stále používajú v rozvojových krajinách⁽¹⁰⁾.

4.4 EHSV pokladá zavedenie národných akčných plánov zahrňujúcich kvantitatívne ciele a harmonogram implementácie za obzvlášť dôležité pre definovanie opatrení zameraných na znižovanie rizika na národnej, regionálnej a miestnej úrovni a pre zohľadnenie troch rozmerov trvalej udržateľnosti, t. j. hospodárskych, spoločenských a environmentálnych dôsledkov.

4.5 Spoločensky zodpovedné používanie ochranných prostriedkov na ochranu poľnohospodárskych plodín je veľmi dôležité na dosiahnutie čoraz ambicioznejších spoločenských cieľov, pričom sa zabezpečí, aby poľnohospodári akceptovali svoju zodpovednosť pri výrobe potravín a poskytovali spotrebiteľom vysokokvalitné potraviny, čím sa zaručí primeraná úroveň konkurencieschopnosti v poľnohospodárstve, a to na vnútornom trhu ako aj na medzinárodných trhoch – ako to požaduje Lisabonská stratégia.

4.6 Hospodársky rozmer trvalej udržateľnosti zabezpečuje, aby sa výrobky využívali len v nevyhnutnej miere potrebnej na udržanie rôznych chorôb pod určitou stanovenou hranicou, čím sa zvýši výnosnosť a dostupnosť poľnohospodárskych výrobkov a znížia sa aj výrobné náklady v poľnohospodárstve.

⁽⁸⁾ Uznesenie 1/123, Rada FAO 11/2002 (www.fao.org).

⁽⁹⁾ http://en.wikipedia.org/wiki/Gresham's_Law.

⁽¹⁰⁾ Napr. linden sa ešte stále v rozvojových krajinách používa, hoci je na trhu v EÚ zakázaný.

⁽⁶⁾ Tamže.

⁽⁷⁾ Ú. v. C 85, 8.4.2003, s. 112 – 118.

4.7 Čo sa týka životného prostredia je potrebné zabrániť rizikám vyplývajúcim z nadmernej a neželateľnej koncentrácie chemických látok vo vode, pôde, vzduchu a spracovaných poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkoch. Tieto látky sú škodlivé pre človeka, flóru a faunu, kvalitu životného prostredia a biodiverzitu vo všeobecnosti. Zároveň je potrebné zohľadniť skutočnosť, že je životne dôležité zabrániť šíreniu chorôb rastlín.

4.8 Aby sa zabránilo narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu, mali by sa opatrenia prijímané pri zavádzaní národných akčných plánov zakladať na smerniciach a kritériách spoločných pre celú EÚ.

4.9 Vzdelávacie a informačné kampane sú podstatné pre dosiahnutie racionálneho, trvalo udržateľného využívania systémov na ochranu poľnohospodárskych plodín, na zabezpečenie uplatňovania najlepších poľnohospodárskych postupov a súčasnú elimináciu potenciálnych negatívnych dôsledkov pre životné prostredie. Osobitný význam majú v tejto súvislosti komplexné školenia zamerané na všetky zainteresované strany, vrátane verejných orgánov a inštitúcií a malých súkromných užívateľov.

4.10 Členské štáty vytvorili rôzne systémy vzdelávania založené na národných ustanoveniach a legislatívnych požiadavkách, ktoré spravujú riadne schválené orgány. EHSV preto zastáva názor, že je potrebné zaviesť flexibilný referenčný rámec Spoločenstva, aby sa zohľadnili potreby rôznych skupín užívateľov. Tento rámec by mohol byť založený o. i. na vyučovacích metódach a obsahu školenia, ktoré schvália zainteresované strany na európskej úrovni ⁽¹⁾ a prediskutovaný ako súčasť dialógu medzi sociálnymi partnermi v rámci odvetvia každej krajiny.

4.11 To isté možno povedať o informačných a osvetových kampaniach, ktoré musia byť objektívne a neutrálne a zohľadniť výhody potenciálnej praxe ochrany plodín a tiež riziká škodlivých účinkov. Tieto kampane by mohli financovať jednotlivé členské štáty vo forme dane spojenej s výrobkami na ochranu plodín. Zdroje, ktoré by sa takto získali, by sa mohli použiť napr. na vypracovanie jednoduchých technických príručiek aktualizovaných na internete, ktoré by zlepšovali informovanosť užívateľov, najmä malých súkromných užívateľov.

4.12 EHSV zastáva názor, že je veľmi dôležité, aby členské štáty vytvorili systém pravidelných technických kontrol a údržby zariadení využívaných na aplikáciu pesticídov, a to na základe spoločných, harmonizovaných noriem na základe najdôležitejších požiadaviek.

4.13 Čo sa týka zavedenia preventívnych opatrení v osobitne citlivých kontextoch, ako napr. ochrana vody ⁽²⁾ – čo musí byť

⁽¹⁾ Pozri: ECPA Training resource for trainers on ICM and Guidelines on the Sustainable use of crop protection products [Materiály pre školenia ECPA pre školiteľov pre ICM a Usmernenia o trvalo udržateľnom používaní výrobkov na ochranu plodín]

⁽²⁾ Pozri osvedčené postupy zavedené v rámci smernice 91/414/EHS.

v súlade s rámcovou smernicou o vode – a v odvetviach definovaných programom Natura 2000, je potrebné zobrať do úvahy miestne podmienky a typy plodín, ako napr. ryža.

4.13.1 Podľa názoru EHSV je dôležité zabezpečiť dodržiavanie osvedčených postupov s cieľom zredukovať riziká, a to prostredníctvom spoločných ustanovení a minimálnych kritérií. Výber opatrení a prísne monitorovanie ich dodržiavania by malo byť v kompetencii členských štátov. Výbor nepodporuje všeobecný zákaz, pretože si myslí, že takýto zákaz by bol prehnaným opatrením.

4.14 Čo sa týka prísnych obmedzení leteckej aplikácie pesticídov zastáva EHSV názor, že je potrebné starostlivo zvážiť skutočnosť, že v niektorých geografických oblastiach a situáciách nie je možné využiť iné metódy. V takých prípadoch by bolo vhodné povoliť len veľmi obmedzené výnimočné ustanovenia pre tento typ aplikácií s cieľom zaručiť maximálne možnú úroveň bezpečnosti a profesionálnosti užívateľov a zamedziť negatívnym dôsledkom pre zdravie ľudí a životné prostredie. Členské štáty a verejné orgány na rôznych úrovniach správy by mali používať štandardizované postupy hodnotenia rizík na systematické monitorovanie úrovne bezpečnosti a odbornosti.

4.15 V rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky sa zvyšuje podpora rozvíjania metód integrovanej rastlinnej výroby (*Integrated Crop Management – ICM*) ⁽³⁾. V tejto súvislosti by sa postupne mali zaviesť na základe spoločného konsenzu metódy integrovanej ochrany proti škodcom (*Integrated Pest Management – IPM*). EHSV jednoznačne podporuje techniky ICM ⁽⁴⁾, ktoré sú míľnikom na ceste k systémom trvalo udržateľného poľnohospodárstva.

4.16 Je veľmi ťažké rozlišovať rôzne účinky ochrany plodín od celého spektra iných poľnohospodárskych postupov (rotácia, atď.): ak sa majú vypracovať všeobecné cieľové normy IPM a majú byť do roku 2014 pre členské štáty záväzné, zastáva EHSV názor, že užívatelia musia byť v plnej miere zapojení do tohto procesu a že je tiež potrebné zohľadniť všeobecné techniky ICM, technický pokrok a technologický výskum v tomto odvetví, pričom tento výskum treba podporiť a rozvíjať aj v pracovných programoch 7. rámcového programu pre výskum a technický rozvoj.

4.17 EHSV zastáva názor, že je dôležité venovať primeranú pozornosť výskumu ochrany rastlín a poľnohospodárskych plodín zameranému na stupeň škodlivosti nových pokrokových technológií a minimalizáciu rizika, ktoré vždy existuje pri aplikácii chemikálií a ich zmesí, v kontexte pracovných programov a žiada o vypísanie súťaže v rámci 7. rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj na obdobie rokov 2007 – 2013.

⁽³⁾ CEAS Report on CM Systems in the EU [Správa o systémoch pestovania plodín v EÚ], ktorá bola vypracovaná pre GR pre životné prostredie a Codex on Integrated Farming EU [Kódex integrovanej poľnohospodárstva] Európskej iniciatívy za trvalo udržateľný rozvoj v poľnohospodárstve (European Initiative on Sustainable development in Agriculture – EISA). Správa CEAS takisto uznala uvedený kódex.

⁽⁴⁾ Report on CM Systems in the EU [Správa o systémoch pestovania plodín v EÚ], Európska komisia, máj 2003. Pripomienky zo strany PAN Európe a Európskeho úradu pre životné prostredie (EEB), 9/2002.

4.18 V stanovisku z vlastnej iniciatívy na tému „Budúcnosť spoločnej poľnohospodárskej politiky“⁽¹⁵⁾ EHSV načrtnol viacero možných spôsobov lepšieho zohľadňovania environmentálnych aspektov poľnohospodárskej politiky. „Druhý pilier“ spoločnej poľnohospodárskej politiky vyžaduje od členských štátov, aby v novom programovacom období štrukturálnych fondov (2007 – 2013) a v národných a regionálnych rozvojových plánoch pre vidiecke oblasti poskytli stimuly pre mechanizmy na kompenzáciu poľnohospodárov, ktorí dokážu znížiť riziká súvisiace s využívaním chemických výrobkov na ochranu plodín⁽¹⁶⁾.

4.19 Definícia techník IPC musí byť v súlade s novými ustanoveniami týkajúcimi sa uvádzania výrobkov na ochranu plodín na trh a normy platné pre techniky IPM musia zohľadniť rôzne prírodné a klimatické podmienky v rámci EÚ.

4.20 S prípravkami na ochranu plodín treba manipulovať a skladovať ich tak, aby sa zabránilo potenciálnemu riziku pre zdravie alebo životné prostredie. EHSV zastáva názor, že okrem návrhu by mal byť na úrovni Spoločenstva definovaný rámec minimálnych noriem týkajúcich sa skladovania pre veľkoobchodníkov, maloobchodníkov a poľnohospodárov⁽¹⁷⁾.

4.21 Čo sa týka systému harmonizovaných ukazovateľov pre povinné zhromažďovanie a sprostredkovanie štatistických

údajov o uvádzaní pesticídov na trh a o ich používaní, EHSV sa v plnej miere stotožňuje s tým, že existuje potreba štatistických informácií a že je dôležité zaviesť povinné, pravidelné zhromažďovanie údajov na základe ukazovateľov, týkajúcich sa rizika a používania, harmonizovaných na európskej úrovni.

4.22 EHSV zdôrazňuje význam štandardizovania informácií, ktoré sa vyžadujú od všetkých zainteresovaných strán, význam zabránenia duplicity alebo neprimeraných prekážok v oblasti administratívnych predpisov alebo odbornej komplexnosti.

4.23 Ukazovatele by sa mali zakladať na riziku a na vplyve na zdravie, nie na množstve výrobkov, ktoré sa používajú alebo množstve prítomných zostatkových látok. V tejto súvislosti možno využiť štúdiu WHO. Ukazovatele by sa mali vzťahovať aj na mieru rozšírenia chorôb a patogénov nebezpečných pre poľnohospodárske plodiny.

4.24 EHSV zastáva názor, že je potrebné venovať primeranú pozornosť aspektom medzinárodnej spolupráce s inštitúciami, ako napr. FAO⁽¹⁸⁾ a OECD⁽¹⁹⁾ a tiež so susediacimi regiónmi, predovšetkým krajinami v oblasti Stredozemného mora, Balkánu a okolitými krajinami.

V Bruseli 14. marca 2007

Predseda

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹⁵⁾ Stanovisko CESE 362/2002, Ú. v. C 125, 27.5.2002, s. 87 – 99.

⁽¹⁶⁾ Pozri poznámku pod čiarou 3.

⁽¹⁷⁾ Pozri aj Guidelines for Packaging and Storage of Pesticides [Usmernenia pre balenie a skladovanie pesticídov] (FAO 1985). Súčasná legislatíva Spoločenstva o uskladňovaní chemických látok stanovuje normy len pre veľké množstvá, no neexistujú ustanovenia upravujúce malé množstvá pesticídov nachádzajúcich sa u jednotlivých užívateľov, napriek tomu, že takéto ustanovenia by boli potrebné.

⁽¹⁸⁾ Najmä čo sa týka monitorovania, implementácie a aktualizácie Medzinárodného kódexu pre distribúciu a používanie pesticídov [International Code of Conduct on the Distribution and Use of Pesticides], nov. 2002

⁽¹⁹⁾ Najmä v prípadoch, keď sa to týka definície ukazovateľov.